

KENT

SAYI
013
MAYIS-AĞUSTOS
2024

ÇÖZÜM ÜRETEEN KENTLER

Marmara Denizi Neyimiz Olur?

Kıyılarındaki 7 şehirde 25 milyon nüfusun yaşadığı Marmara Denizi, aynı zamanda zengin ve dinamik bir biyolojik koridor.

Pina, Marmara Denizi İçin Bir Umut Olabilir Mi?

2021'deki müsilaj felaketi sonrası varlığı hatırlanan olağanüstü bir organizma pina.

İstanbul'un Anılarda Kalan Plajları

İstanbul bir zamanlar, her köşesinden denize girilen bir şehirdi.

EDİTÖRDEN

Değerli Okurlar,

Kimimizin ağlarını bıraktığı sudan avın bereketini beklediği, kimimizin keşif peşinde cesurca serin sularına daldığı, sessizce kürek çektiği, kıyılarını sevdikleriyle adımladığı, kimimizin mehtabın altında hayallere kapıldığı, mavi derinliklerden ilham çağırıldığı, ufuk çizgisinde huzur bulduğu bir su Marmara Denizi. Suyun altı başka, üstü başka, yüzeyi başka bir evren tüm canlılara. Karabatağı, pinası, martısı, balıkçısı, ada vapuru... Bir iç deniz olarak şehirleri etrafında birleştirdiği gibi insanları da kalplerinde ve ortak bir mirasın etrafında bir araya getiren birleştirici bir gücü var bu denizin.

Bu sayıda, Marmara Denizi'ne duyduğumuz bağlılığı ve umut dolu çabaları yansıtmak amacıyla hem denizimizin derin sularında gizlenen zenginliklere hem kimi zaman müsilaj olarak yüzeye çıkan kimi zaman mikroplastik gibi sinsice salınan kirliliğe hem de artık sadece hatıralarda kalan değerlere doğru bir yolculuğa çıkıyoruz.

Bu yıl üçüncü kez kutlayacağımız 8 Haziran Marmara Denizi Günü'nün ortaya çıkış hikayesine kulak kesiliyoruz. Denizimize olan sevgimizi ve sorumluluğumuzu hatırlatan bu gün, çeşitli etkinliklerle herkesi Marmara kıyılarında buluşturuyor. #MarmaraHepimizin sloganıyla, gelecek nesillere daha temiz ve sağlıklı bir deniz bırakma kararlılığımızı bir kez daha vurguluyoruz.

Marmara Denizi Sözlüğü'nden bir seçkiyle Paşabahçe vapurundan ekokırımı, balast suyundan deniz hamamına dokuz tane kavrama yakından bakıyoruz.

Mikroplastik kirliliği gibi tehditlerle başa çıkmak için atılan adımlarla birlikte, denizimizi korumak için yapılan olumlu uygulamaları da inceliyoruz. Mercan Nakli projesi ve yapay resifler gibi çabalara odaklanarak deniz ekosistemlerinin korunmasına dair umut doluyoruz.

Geçmişin kumlardaki izlerini takip ederek İstanbul'un eski plajlarına göz atıyor, artık hatıralarda kalan deniz sefalarını yaşayanlardan dinlerken yeniden mümkün mü diye düşünmeden edemiyoruz.

Tüm bunların yanında Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'ndan "Sudaki Yaşam"ı ele alarak denizlerin korunması ve sürdürülebilir kullanımı konusundaki önemli adımları keşfediyoruz. Bir inceleme yazısıyla da Miyazaki'nin unutulmaz filmi "Prenses Mononoke"yi yeniden keşfediyoruz. Film doğa ile insan arasındaki kırılğan dengeyi yansıtarak iklim kriziyle mücadelede adalet arayışımıza ışık tutuyor.

Bu sayıdaki yazılar, Marmara Denizi gündeminin sadece bir kesitini temsil ediyor. Ancak bu kesit, doğaya olan derin sevgimizle birlikte sorumluluğumuzu da hatırlatıyor. Birlikte çalışarak ve doğaya saygı göstererek daha yaşanabilir bir dünyanın umudunu kalpten kalbe taşıyoruz.

Sevgi ve umutla,

Hatice Çetinlerden

KENT

ÇÖZÜM ÜRETEK KENTLER

Sayı: 013/2024
ISSN: 2717-7343

İMTİYAZ SAHİBİ

Marmara Belediyeler Birliği adına
Mustafa Bozbey

GENEL YAYIN YÖNETMENİ

M. Cemil Arslan

EDİTÖR

Hatice Çetinlerden

SORUMLU

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

Emrehan Furkan Düzgiden

YARDIMCI EDİTÖRLER

Burak Arlı

İpek Nur Arısöy

KENT dergisi, Marmara Belediyeler Birliği tarafından yayınlanmaktadır.

MARMARA BELEDİYELER BİRLİĞİ
KÜLTÜR YAYINLARI

İLETİŞİM

Marmara Belediyeler Birliği
Sarıdemir Mah. Rağıp Gümüşpala
Cad. No: 10 Eminönü 34134
Fatih / İstanbul

E-posta: info@mbb.gov.tr

Telefon: +90 (212) 402 19 00

Faks: +90 (212) 402 19 55

GRAFİK TASARIM

Manuma Studio

KAPAK

Deniz Yıldırım

BASKI

İhlas Gazetecilik A.Ş.

* İmzalı yazılarda ifade edilen görüşler yazarlarına aittir.

Sayı 013 // MAYIS - AĞUSTOS 2024

15
8 HAZİRAN MARMARA DENİZİ GÜNÜ'NDE
"MARMARA HEPİMİZİN" DİYORUZ

6
DUBAİ İKLİM
GÖRÜŞMELERİNİN
ÖNEMLİ ÇIKTILARI VE
GELECEK PLANLARI

20
MARMARA DENİZİ
SÖZLÜĞÜ

24

MARMARA DENİZİ
İÇİN BİYO-KÜLTÜREL
ÇEŞİTLİLİK YAKLAŞIMI

38

MARMARA DENİZİ
BİZİM NEYİMİZ OLUR?

44

MARMARA DENİZİ'NİN
MÜSİLAJ SONRASI
SÜRDÜRÜLEBİLİR
YÖNETİMİ

12 SEYAHAT ETMEDEN GÖRÜN: 8 MİLYAR
İNSAN NASIL EVLERDE YAŞIYOR?

48 KAYNAKTAN DENİZE TAŞINAN
BESİNLERİN YÖNETİMİ

54 DENİZ ÇÖPLERİ VE PLASTİK/
MİKROPLASTİK SORUNU: MARMARA
DENİZİ ÖRNEĞİ

64 YAPAY RESİFE YENİDEN BAKMAK:
BURHANIYE-GÖMEÇ YAPAY RESİF
UYGULAMALARI

71 EKOSİSTEM MÜHENDİSLERİNİ
KORUMAK: MERCAN NAKLİ PROJESİ

32
PİNA MARMARA DENİZİ İÇİN
UMUT OLABİLİR Mİ?

80
MARMARA DENİZİ'NDE
“BÜTÜNCÜL” ÇEVRE
YÖNETİMİ: İSTANBUL

84
TÜBİTAK MAM -
MARMARA DENİZİ
GERÇEKLEŞTİRİLEN
ARAŞTIRMA VE İZLEME
ÇALIŞMALARI

88 MASAYA SİĞMAYANLAR...

94 İSTANBUL'UN ANILARDA KALAN
PLAJLARI

100 SKA 14: SUDAKİ YAŞAM

106 GELECEĞİ BİRLİKTE İNŞA ETME
HİKAYESİ: NİLÜFER PANCAR DEPOSU'NUN
DÖNÜŞÜMÜ

120 MİYAZAKİ VE DOĞANIN İNTİKAMI

74
İZMİT KÖRFEZİ DİP ÇAMURU
TEMİZLİĞİ PROJESİ

112
VELENJE BELEDİYE BAŞKANI
PETER DERMOL İLE KENTE DAİR

Cumhuriyet'in 100 Yıllık Serüveninde Yerel Yönetimler ve Şehircilik Serisi Yayınlandı!

Şehircilik ve yerel yönetimler açısından Cumhuriyetimizin 100. yılına özel bir bakış açısı sunan 5 ciltten oluşan eser raflarda yerini aldı.

Cilt I: Belediyelerin İdari, Hukuki ve Mali Gelişimi

Cilt II: Kentleşme ve Toplumsal Değişim

Cilt III: Kent Planlama Deneyimi

Cilt IV: Kentsel Altyapı ve Hizmetlerin Gelişimi

Cilt V: Kentsel Ağlar ve Topluluklar

#MarmaraHepimizin

MARMARA KIYILARINDA BULUŞALIM

MARMARA.GOV.TR

